

Festo en LeekSeek zetten onderbelicht milieuprobleem op de kaart

MET PERSLUCHT LEKKEN MILJOENEN WEG

Perslucht kost twee eurocent per kubieke meter. Waar hebben we het over? Over een zeer groot, onbekend milieuprobleem en over een zeer groot besparingspotentieel, menen LeekSeek en Festo. Ze gaan er wereldwijd iets aan doen. 'Perslucht is goed voor een tiende van de totale industriële elektriciteitskosten. De helft ervan lekt weg of gaat op aan verkeerd gebruik', aldus Niklas Rydell van LeekSeek in Heerlen. 'Het mogelijke CO₂-voordeel komt overeen met de conversie van dertig miljoen auto's naar hybride-aandrijving.'

LeekSeek heeft wereldwijd al meer dan 6.000 lekkageonderzoeken uitgevoerd. Foto: LeekSeek

door Leendert van der Ent

LeekSeek en Festo hebben een wereldwijde samenwerkingsovereenkomst getekend voor de aanpak van perslucht-verspilling. Rydell licht toe: 'Europa gebruikt jaarlijks 80 TeraWatt aan perslucht, de opbrengst van bijna acht kerncentrales. Los het probleem op en je kunt er drie à vier sluiten.' Opzienbarend vindt Rydell dat de relatie tussen ouderdom van de installatie en de hoeveelheid lekkage ontbreekt. 'Een honderd jaar oude installatie kan beter functioneren dan een fonkelnieuwe. Dat heeft bijvoorbeeld te maken met luchtkwaliteit, want water of metaaldeeltjes kunnen een nieuwe installatie volledig ruïneren.'

WERELDWIJDE MONITORING

In de gezamenlijke aanpak verricht LeekSeek het openingsschot. Rydell: 'De LeekSeek project-manager verzamelt de informatie van de klant. De inventarisatie begint met vragen over het hui-

veau. De raad van bestuur van een multinational kan met ons systeem in alle productievestigingen stap voor stap online volgen wat de actuele stand van zaken is en hoeveel de besparingen bedragen.'

DRUK OP KETEL

Festo zorgt er vervolgens voor dat de lekken worden gerepareerd. Directeur Thomas Pehrson van Festo in Delft: 'Zonodig gebeurt dat in tweehonderd landen over heel de wereld, via lokale partners binnen het Festo Authorized Service Network.' Daarnaast adviseert Festo over bedrijfseconomisch aantrekkelijke verbeteringen in het persluchtsysteem. Dat is belangrijk, want naast dertig procent verlies door lekkage is nog eens twintig procent verspilling gebaseerd op onjuist gebruik. Daarom traint Festo het personeel van de klant – een kernpunt om toekomstige herhaling van het probleem te voorkomen. Het Leakage Management Programme volgt op basis van de inventarisatie de aanpak via een 3:2:1-programma: in het eerste jaar vinden drie activiteiten plaats, in het tweede jaar twee en in het derde één. Dat blijkt volgens Rydell uit ervaring de meest efficiënte aanpak te zijn: niet alles ineens overhoop halen, maar wel flink beginnen en vervolgens de druk op de ketel houden. Het partnerschap van LeekSeek en Festo biedt een groot logistiek voordeel, benadrukt Pehrson: 'Het systeem van LeekSeek is verbonden met de Festo-webshop en vertelt ons waar de lekkages zitten en welke gereedschappen en componenten we nodig hebben om ze op te lossen. Dat betekent een enorm efficiencyvoordeel bij het repareren van lekkages.'

Veel lekkages en verliezen komen voort uit incorrect gebruik van perslucht. Jaap de Jong, manager van het Festo Authorized Service Network, weet

'Dit is eerder een financieel dan een technisch verhaal. Het vraagt om een beslissing op managementniveau'

uit ervaring dat klanten optimalisatie-advies waarderen: 'Kenniss, bijvoorbeeld over toepassing van de juiste componenten, is de sleutel tot een optimale inzet van perslucht. Daarom verlenen onze monteurs 'service on the job': repareren en voorlichten in één. Daarnaast verzorgen we trai-

ningen, zodat het personeel van de klant het terugkomen van lekkages kan voorkomen. Vaak zijn systemen niet goed ontworpen en staan bijvoorbeeld boosters en reducers op de verkeerde plekken. Als iets niet goed werkt, is de reflex vaak om de druk op te voeren en er nog een compressor bij te zetten. Analyse en herinrichting van het systeem geven vaak een betere oplossing. Eén bar drukverlaging geeft al tien procent besparing.'

WINSTGARANTIE

Een praktijkcase illustreert de mogelijke besparingen. De Jong: 'Bij de vestiging van Aviko in Cuijk bracht drie dagen lekkageonderzoek door LeekSeek veel lekkagevolume en dus onnodige kosten aan het licht. Een dergelijke conclusie is overigens zeker niet uitzonderlijk. Nu, anderhalf jaar na het eerste onderzoek en vier lekkageonderzoeken verder, bedragen de lekkagekosten nog maar zeven procent van de oorspronkelijke. De investering hiervoor bedroeg slechts zeven procent van de besparing. Deze vestiging heeft dus veel geld bespaard.' Rydell: 'Zowel mkb'ers als multinationals zijn welkom als klant. We werken bijvoorbeeld met een grote bandenfabrikant die in zestien fabrieken een besparingspotentieel van vijf miljoen euro per jaar, of vijftien miljoen binnen het LeekSeek 3:2:1 programma kan realiseren. De kosten bedragen vaak maar twintig procent van de besparingen. De klant bespaart op elk willekeurig

Jaap de Jong (links) en Thomas Pehrson van Festo: 'Het persluchtsysteem onder de loep nemen is verstandiger dan een extra compressor plaatsen en de druk verhogen.' Foto: Bureau Lorient

punt in ons programma op zijn minst even veel als het kost. Het LeekSeek-programma is gebaseerd op een winstgarantie. Wie niet bespaart, kan er gewoon uitstappen.'

Resteert de vraag waarom bedrijven tot nu toe een verspilling van vijftig procent accepteren. Pehrson: 'Niemand laat de helft van zijn

watervbruik zomaar weglopen. Maar water zie je. Lucht is veel duurder, maar je ziet het niet verdwijnen.'

links

www.leekseek.eu
www.festo.nl